

**“Securitatea în sănătate.
Transformarea digitală în domeniul sănătății din sectorul public”**

14 noiembrie 2018

De la data de 25 mai 2018, respectiv de la intrarea în vigoare a GDPR, cetățenii își pot controla modul de utilizare a datelor personale, inclusiv a datelor medicale și ar trebui să aibă acces securizat, oriunde în UE, la o înregistrare electronică cuprinzătoare a datelor lor privind sănătatea. Cetățenii trebuie să aibă controlul datelor privind sănătatea lor și să le poată partaja, în siguranță, cu părțile abilitate (pentru tratamente medicale, servicii preventive, cercetare sau pentru orice alt scop pe care îl consideră adecvat). Toate acestea ar trebui să se desfășoare indiferent de locul în care sunt amplasate datele și, desigur, în conformitate cu legislația privind protecția datelor.

Sistemele de sănătate se extind de la sistemele regionale, în care pacienții pot accesa date de bază on-line privind tratamentul lor, la sisteme naționale, cum ar fi serviciile ePrescription sau schimbul de informații transfrontaliere privind e-sănătatea. Agenția Uniunii Europene pentru Securitatea Rețelelor și a Informațiilor (ENISA) recunoscând importanța e-sănătății pentru bunăstarea socială și financiară și rolul ei de infrastructură critică de informații, își concentrează atenția și asupra riscurilor și atacurilor din sistemele informatice din sectorul sănătății din statele membre. Având în vedere că serviciile de asistență medicală au fost recunoscute ca o funcție critică în societate, este important să se analizeze gradul în care diferite sisteme și infrastructuri din e-sănătate sunt esențiale pentru furnizarea în siguranță a serviciilor de asistență medicală.

Identificarea activelor critice în sistemele și infrastructurile de sănătate se poate baza pe criterii diferite, cum ar fi continuitatea activității, securitatea și integritatea datelor, disponibilitatea serviciilor, politica de securitate în domeniul e-sănătății și legislația. În plus, practicile obișnuite, provocările în materie de securitate cibernetică, abordările de atenuare a riscurilor și cerințele pentru infrastructurile eHealth pot converge, se pot diferenția sau pot fi inadecvate.

Sistemul sanitar din România este caracterizat prin finanțare scăzută și utilizare ineficientă a resurselor publice, cu cele mai scăzute cheltuieli pe cap de locuitor ca pondere din PIB în UE. Lipssește acoperirea universală, deși populația neacoperită are acces la un pachet minim de servicii. Există și inegalități cu privire la accesul la servicii între populația din zonele rurale și cea din zonele urbane, ca și pentru grupurile vulnerabile. Eforturile de îmbunătățire a sistemului sunt îngreunate de lipsa de informații. Nu sunt date suficiente pentru a evalua calitatea asistenței, iar evaluarea tehnologiei medicale se află încă într-un stadiu de dezvoltare incipient. Nu există criterii clare pentru alocarea resurselor și sunt disponibile dovezi insuficiente pentru îmbunătățirea raportului cost-eficacitate. De asemenea, nu există un sistem în vigoare care să asigure o distribuire echitabilă a instituțiilor și a resurselor umane în domeniul sănătății în toată țara, pentru a depăși inegalitățile între zonele rurale și cele urbane.

Tehnologiile digitale pot contribui la îmbunătățirea sănătății oamenilor și pot aborda provocările sistemice cu care se confruntă sistemelor de sănătate. Acestea pot oferi instrumente eficiente din punctul de vedere al costurilor pentru a sprijini tranziția de la un model de asistență medicală bazat pe spitalizare la un model integrat și orientat către pacient, pot îmbunătăți accesul la asistență și pot contribui la durabilitatea și la rezistența sistemelor de sănătate. Este esențial ca astfel de instrumente să fie dezvoltate respectând pe deplin normele privind protecția datelor cu caracter personal.

Transformarea digitală a sistemului medical ar trebuie să aibă trei priorități:

- accesul sigur al cetățenilor la dosarele medicale electronice și posibilitatea partajării în străinătate, precum și utilizarea prescripțiilor electronice;
- sprijinirea infrastructurii de date, pentru a dezvolta cercetarea, prevenirea bolilor și asistența medicală personalizată în domenii esențiale, inclusiv privind bolile rare, infecțioase și complexe;
- facilitarea feedbackului și a interacțiunii între pacienți și furnizorii de asistență medicală, pentru a sprijini prevenirea și autonomizarea cetățenilor, precum și asistența de calitate și orientată către pacient, punându-se accentul pe bolile cronice și pe o mai bună înțelegere a rezultatelor din sistemele de sănătate.